

Šiaulių universiteto Literatūros istorijos ir teorijos katedra 2008 metais

2008-ieji metai Šiaulių universiteto (ŠU) Literatūros istorijos ir teorijos katedroje buvo turtingi įvairių darbų, įvykių ir renginių. ŠU lituanistai rugsėjį minėjo lietuvių filologijos studijų Šiaulių aukštojoje mokykloje 60-mečį. Gražus jubiliejus pasitiktas prasmingais renginiais, turėjusiais nemenką atgarsį žiniasklaidoje. Ta proga lituanistai literatai drauge su kalbininkais parengė *ŠU Humanitarinio fakulteto lituanistų jubiliejinį 2008–2009 m. kalendorių*, kuriame publikuotos istorines ir dabarties realijas atspindinčios nuotraukos, paminėti esminiai faktai, lituanistikai (ir literatūrologijai) nusipelnę žmonės.

Šiomet Literatūros istorijos ir teorijos katedra (LIT) surengė dvi konferencijas. Gegužę įvyko tradicinė, jau dvylikta, tarptautinė tarpdalykinė konferencija, kurios tema šįsyk buvo „Akmuo kultūroje“. Ji buvo dedikuota garsiam Šiaurės Lietuvos žmogui, Mosėdžio akmenų muziejaus kūrėjui Vaclovui Intui (1925–2007) atminti. Konferencijoje dalyvavo 49 pranešėjai iš šešių šalių, jos metu atidarytos dvi fotografijų parodos akmens tema – klaipeidiečio fotomenininko Algirdo Darongausko ir Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto dėstytojo Jono Nekrašiaus, o dalyviai vyko į akmenuotąjį Mosėdį bei Orvidų sodybą. Paskutinį lapkričio penktadienį įvyko mokslinė konferencija „Šiuolaikinės visuotinės literatūros ir kritikos problemos. Romano žanro pavidalai“. Konferencija taip pat tęstinio pobūdžio, nuo 1996 m. pakaitomis organizuojama trijų aukštųjų mokyklų (ši buvo tryliktoji). Katedra turi susiklosčiusią tradiciją rengti „Tekstų skaitymų“ seminarą (šiuo metu jį kuruoja katedros vedėja Džiuljeta Maskuliūnienė), gruodį įvyko jau 50-asis.

Šiomet net trijuose seminaruose pranešimus skaitė svečias iš Baltoskandijos akademijos Silvestras Gaižiūnas; seminare, kaip įprasta, dalyvavo ir šiauliečiai dėstytojai: Dalia Jakaitė, Vigmantas Butkus, Juldita Nagliuvienė ir kt. Kalbininkas Skirmantas Valentas seminaro klausytojams pristatė monografiją „Mė(lynojo) nulio lingvistika Vlodo Braziūno ir Sigitos Gedos poezijoje“. Kovo mėnesio „Tekstų skaitymai“ buvo skirti mūsų katedros profesorės habilituotos daktarės Onos Danutės Klumbytės 80-mečiui. Profesorė perskaitė proginę paskaitą „Kas buvo brangaus ir gražaus ir ko išmokė gyvenimas“. Joje kalbėjo ir apie tremties pamokas, ir apie savo, kaip mokslininkės, nueitą kelią. Profesorė – rusų literatūros didaktikos specialistė, vadovėlių vidurinei mokyklai autorė, nuo 2008-ųjų rudens jau nebedirbanti universitete. Katedra vykdė ir šviečiamąsias priedermes. Antai universiteto laikraštyje „Šiaulių universitetas“ katedros iniciatyva visus metus su rubrika „2008 Skaitymo metai: skaitykime drauge“ katedros dėstytojai universiteto bendruomenei rekomendavo pačias įvairiausias, subjektyviai pasirinktas knygas.

Keletas kitų svarbių kronikos faktų: Vytautas Bikulčius 2008 m. vasario 8 d. Vilniaus universitete atliko habilitacijos procedūrą („XX amžiaus prancūzų romanai: žanrinių tipų poetika ir dinamika“), į neakivaizdinę Vilniaus universiteto doktorantūrą įstojo katedros asistentas Ramūnas Šilis (katedra rengia tinkamą rusistų literatūrologų pamainą). Ilgalaikeje stažuotėje Mionsterio universitete kvalifikaciją tobulino Vigmantas Butkus (2007 m. lapkritis–2008 m. vasaris).

Katedra, jos žmonės parengė įvairių leidinių. Pasirodė *Acta humanitarica universitatis Saulensis* 5 tomas – „Vaikas lietuvių ir pasaulio kultūrose“ (sudarytoja Džiuljeta Maskuliūnienė), tokio įvairiapusio straipsnių rinkinio vaiko, vaikystės tematika Lietuvoje senokai nebuvo. Jolita Jukšytė – viena iš leidinio *Inter-studia humanitatis. Lyčių studijos ir tyrimai* sudarytojų. Išleista studijoms skirtų leidinių: *Lietuvių poezija vaikams: raidos tendencijos* (sudarytoja Irena Baliulė), keletas kompaktinių plokštelių: Dalia Jakaitė, Juldita Nagliuvienė „Literatūra ir teologija: XX a. I pusės lietuvių, prancūzų, vokiečių modernizmo autoriai“, Gintaras Lazdynas „Romantizmo sampratos problema“, Vyda Bajarūnienė „Практические занятия по курсу Русское устное народное творчество“. Visus juos išleido Šiaulių universiteto leidykla. Vytautas Bikulčius ir toliau darbuojasi vertimų srityje (C. Mauriac, *Proustas jo paties akimis*, Vilnius: Kronta).

Parengta nemažai straipsnių, jie paskelbti įvairiuose leidiniuose. Antai D. Jakaitė *Soter* 25 (53) žurnale paskelbė straipsnį *Judėjimo ir nejudamybės paslaptis Oskaro Milašiaus ir Vytauto Petro Bložės poezijoje*, Dž. Maskuliūnienė – „Vaiko vaizdavimas XIX a. lietuvių didaktinėse apysakose“ (*Acta humanitarica universitatis Saulensis*, t. 5), V. Bikulčius Pasaulinės literatūros bibliotekos serijai parengė straipsnį „Dekadentizmo biblijos autorius“, Nerijus Brazauskas *Dešimtuosiuose Povilo Višinskio skaitymuose* išspausdino straipsnį „Povilo Višinskio kūrybos trajektorijos“ ir kt. Šiomet ir toliau bendradarbiauta su *Gimtojo žodžio* žurnalą (V. Bajarūnienė, D. Jakaitė).

Dalyvauta įvairiose konferencijose užsienyje, Lietuvoje ir Šiauliuose. Irena Baliulė vyko į Kijevą. Ten T. Ševčenkos literatūros institute skaitė pranešimą apie XX a. vidurio

lietuvių prozą sovietinės literatūros kontekste, Dž. Maskuliūnienė dalyvavo Latgalos kongrese, vykusiame Daugpilio universitete („Svarbesnieji Baltarusijos ir Latvijos vaizdavimo aspektai 1997–2007 metų Lietuvos kultūrinėje spaudoje“), Jolita Lukšytė skaitė pranešimą Tartu vykusiame tarptautiniame feministiniame kongrese („Autobiografinio rašymo ir skaitymo strategijos šiuolaikinėje lietuvių moterų prozoje“), o Danutė Bulzgienė Šiaulių universitetui atstovavo Vroclavo universitete (Lenkija) bei Liepojos pedagoginėje akademijoje. Lietuvos mokslo forumuose dalyvavo V. Bikulčius, N. Brazauskas (konferencijoje „Lietuvių romano metamorfozės: anarchistės išpažintis altorių šešėly“, LLTI), V. Bikulčius (konferencija „Romain Gary – Rytų ir Vakarų Europos žmogus“, VDU), D. Jakaitė (konferencija „Pakalbėkime apie Antaną Maceiną“, VDU), Dž. Maskuliūnienė (konferencija „Vincos Kudirkos idealai: žmogaus ir piliečio tapatumo problema“, Maironio lietuvių literatūros muziejus). Aktyviai reikštasi Šiaulių universiteto konferencijose: „Akmuo kultūroje“ (V. Bajarūnienė, V. Bikulčius, N. Brazauskas, D. Jakaitė, Dž. Maskuliūnienė, A. Nausėda, R. Šilis ir kt.), „Šiuolaikinės visuotinės literatūros ir kritikos problemos. Romano žanro pavidalai“ (V. Bikulčius, N. Brazauskas, J. Nagliuvienė, D. Šakavičiūtė), „Europos studijos: demokratijos, totalitarizmo ir autoritarizmo problemos amžių tėkmėje“ (J. Lukšytė), „Tarpdisciplininiai propagandos tyrimai“ (J. Lukšytė) ir kt.

Katedros docentės Dž. Maskuliūnienė, I. Baliulė ir literatūrologijos magistrės Sandra Janulienė, Gintarė Galinienė bei Dalia Šidiškienė dalyvavo VU, ŠU ir KTU projekte „Viešojo diskurso retorika ir lingvistika“ (skaityti pranešimai, paskelbti straipsniai to paties pavadinimo straipsnių rinkinyje, Vilniaus universiteto leidykla). Katedra daug dėmesio skiria studentų mokslo darbui (ŠU HF

ir respublikinėms SMD konferencijoms ir kt. renginiams). Pavyzdžiui, D. Jakaitė ir literatūrologijos magistrantė Rima Babelytė skaitė pranešimus „Literatūros salų“ dalyviams Užventyje. Su literatų būreliu „Mūzė“ triūsia, įvairias akcijas rengia Danguolė Šakavičiūtė. Dėstytojai vyksta dirbti pagal *Erasmus* mainų programą (J. Lukšytė, I. Baliulė, J. Nagliuvienė, Dž. Maskuliūnienė ir kt.).

Po rimtų darbų – ir pailsima. Sena katedros tradicija – birželio kelionės. 2008-ųjų birželį keliavome po sakraliąją Žemaitiją, maršrutą sudarė Dalia Jakaitė. Užventis, Palendrių vienuolynas, Tverų bažnytelė, Rietavo šventovė, vaizdai iš Kretingos bažnyčios bokšto... Sunku viską išvardyti.

Džiuljeta Maskuliūnienė